

U S T A W A

z dnia 18 października 2024 r.

o świadczeniu honorowym z tytułu ukończenia 100 lat życia¹⁾

Art. 1. Ustawa określa zasady i warunki nabywania prawa do świadczenia honorowego z tytułu ukończenia 100 lat życia, zwanego dalej „świadczeniem honorowym”, oraz zasady jego wypłaty.

Art. 2. Świadczenie honorowe przysługuje osobom posiadającym obywatelstwo polskie, które ukończyły 100 lat życia i które w ostatnim dniu miesiąca poprzedzającego miesiąc ukończenia 100 lat życia mają prawo do:

- 1) świadczeń, o których mowa w art. 2 pkt 1 lit. a i b ustawy z dnia 29 maja 1974 r. o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i wojskowych oraz ich rodzin (Dz. U. z 2023 r. poz. 1100 i 1243);
- 2) świadczeń z ubezpieczenia emerytalno-rentowego, o których mowa w art. 18 pkt 1–4 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz. U. z 2024 r. poz. 90 i 1243);
- 3) świadczeń, o których mowa w art. 12 ust. 1–2 oraz w art. 16 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 24 stycznia 1991 r. o kombatanach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego (Dz. U. z 2022 r. poz. 2039);
- 4) świadczeń, o których mowa w art. 2 pkt 1 lit. a–c ustawy z dnia 10 grudnia 1993 r. o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin (Dz. U. z 2024 r. poz. 242 i 1243);
- 5) świadczeń, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 1 lit. a–c ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Straży Marszałkowskiej, Służby Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Celno-Skarbowej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (Dz. U. z 2024 r. poz. 1121 i 1243);

¹⁾ Niniejszą ustawą zmienia się ustawy: ustawę z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz ustawę z dnia 26 lipca 2024 r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz niektórych innych ustaw.

- 6) uposażenia sędziego sądów wojskowych w stanie spoczynku i uposażenia rodzinnego, o których mowa w art. 36a ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. – Prawo o ustroju sądów wojskowych (Dz. U. z 2022 r. poz. 2250);
- 7) emerytur i rent, o których mowa w art. 3 pkt 1–3 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1251, 1429 i 1672 oraz z 2024 r. poz. 834, 858 i 1243);
- 8) uposażenia sędziego w stanie spoczynku i uposażenia rodzinnego, o których mowa w art. 100 § 1 i 2 oraz art. 102 § 1 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. z 2024 r. poz. 334);
- 9) rent, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 6 i 8 oraz art. 52 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (Dz. U. z 2022 r. poz. 2189 i 1243);
- 10) rent, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 1 oraz ust. 3 i 4 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o zaopatrzeniu z tytułu wypadków lub chorób zawodowych powstałych w szczególnych okolicznościach (Dz. U. z 2020 r. poz. 984 i 1243);
- 11) renty socjalnej, o której mowa w przepisach ustawy z dnia 27 czerwca 2003 r. o rencie socjalnej (Dz. U. z 2023 r. poz. 2194);
- 12) świadczenia, o którym mowa w art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 16 listopada 2006 r. o świadczeniu pieniężnym i uprawnieniach przysługujących cywilnym niewidomym ofiarom działań wojennych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1820);
- 13) uposażenia prokuratora w stanie spoczynku i uposażenia rodzinnego, o których mowa w przepisach ustawy z dnia 28 stycznia 2016 r. – Prawo o prokuraturze (Dz. U. z 2024 r. poz. 390);
- 14) uposażenia sędziego Sądu Najwyższego w stanie spoczynku, o którym mowa w art. 56 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym (Dz. U. z 2024 r. poz. 622);
- 15) rodzicielskiego świadczenia uzupełniającego, o którym mowa w art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 31 stycznia 2019 r. o rodzicielskim świadczeniu uzupełniającym (Dz. U. z 2022 r. poz. 1051);
- 16) świadczenia pieniężnego przysługującego na zasadach określonych w ustawie z dnia 8 lutego 2023 r. o świadczeniu pieniężnym przysługującym członkom rodziny funkcjonariuszy lub żołnierzy zawodowych, których śmierć nastąpiła w związku ze służbą albo podjęciem poza służbą czynności ratowania życia lub zdrowia ludzkiego albo mienia (Dz. U. poz. 658).

Art. 3. 1. W przypadku gdy osoba posiadająca obywatelstwo polskie, która ukończyła 100 lat życia, nie ma prawa do świadczenia, o którym mowa w art. 2, świadczenie honorowe przysługuje na jej wniosek, jeżeli osoba ta posiada po ukończeniu 16. roku życia centrum interesów osobistych lub gospodarczych (ośrodek interesów życiowych), o którym mowa w art. 3 ust. 1a pkt 1 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 226, 232, 854, 858, 859 i 863), na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez okres co najmniej 10 lat.

2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, składa się do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

3. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, zawiera:

- 1) dane osoby, która ubiega się o świadczenie honorowe:
 - a) imię i nazwisko,
 - b) datę urodzenia,
 - c) numer PESEL albo, jeżeli nie nadano tego numeru, serię i numer dowodu osobistego lub serię i numer dokumentu paszportowego,
 - d) adres miejsca zamieszkania,
 - e) adres miejsca pobytu lub ostatniego miejsca zamieszkania w przypadku osoby nieposiadającej adresu miejsca zamieszkania,
 - f) adres do korespondencji, jeżeli jest inny niż adres miejsca zamieszkania;
- 2) żądanie wnioskodawcy o przyznanie prawa do świadczenia honorowego;
- 3) wskazanie sposobu wypłaty świadczenia honorowego wraz z podaniem danych niezbędnych do jego wypłaty;
- 4) podpis wnioskodawcy lub jego przedstawiciela ustawowego albo pełnomocnika.

4. Do wniosku, o którym mowa w ust. 1, dołącza się oświadczenie o posiadaniu obywatelstwa polskiego i posiadaniu po ukończeniu 16. roku życia centrum interesów osobistych lub gospodarczych (ośrodka interesów życiowych), o którym mowa w art. 3 ust. 1a pkt 1 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych, na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez okres co najmniej 10 lat.

5. Oświadczenie, o którym mowa w ust. 4, składa się pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń. Składający oświadczenie jest obowiązany do zawarcia w nim klauzuli następującej treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.”. Klauzula ta zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń.

6. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, oraz oświadczenie, o którym mowa w ust. 4, mogą zostać złożone za pomocą profilu informacyjnego utworzonego w systemie teleinformatycznym udostępnionym przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych, w postaci dokumentu elektronicznego. Do wniosku oraz oświadczenia złożonego w tej postaci stosuje się art. 47c, art. 71ab i art. 71ac ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 497, 863 i 1243).

7. Prawo do świadczenia honorowego ustala się od miesiąca złożenia wniosku, o którym mowa w ust. 1, nie wcześniej niż od miesiąca ukończenia 100 lat życia.

8. Decyzje w sprawie świadczenia honorowego przysługującego osobom, o których mowa w ust. 1, wydaje i świadczenie to wypłaca Zakład Ubezpieczeń Społecznych w terminie płatności wskazanym w decyzji.

Art. 4. 1. Świadczenie honorowe przysługuje w wysokości 6246,13 zł miesięcznie.

2. Świadczenie honorowe podlega waloryzacji na zasadach i w terminach dotyczących waloryzacji świadczeń, o których mowa w art. 88–94 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

3. Prezes Zakładu Ubezpieczeń Społecznych ogłasza, w formie komunikatu, w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”, co najmniej na 7 dni roboczych przed najbliższym terminem waloryzacji, kwotę świadczenia honorowego.

Art. 5. W razie zbiegu u jednej osoby prawa do więcej niż jednego świadczenia, o którym mowa w art. 2, osobie tej przysługuje tylko jedno świadczenie honorowe.

Art. 6. 1. Przyznanie świadczenia honorowego przysługującego osobie, o której mowa w art. 2, następuje z urzędu na podstawie decyzji.

2. Decyzje w sprawie świadczenia honorowego przysługującego osobie, o której mowa w art. 2, wydaje i świadczenie to wypłaca organ wypłacający świadczenie, o którym mowa w art. 2.

3. W razie zbiegu u jednej osoby prawa do świadczeń, o których mowa w art. 2, które są wypłacane przez dwa organy emerytalno-rentowe, decyzje w sprawie świadczenia honorowego przysługującego osobie, o której mowa w art. 2, wydaje i świadczenie to wypłaca Zakład Ubezpieczeń Społecznych.

4. Świadczenie honorowe przysługujące osobie, o której mowa w art. 2, wypłaca się, poczynając od miesiąca, w którym powstało prawo do tego świadczenia, w terminie wypłaty świadczeń, o których mowa w art. 2, albo w innym terminie, jeżeli nie jest możliwa wypłata świadczenia honorowego wraz ze świadczeniem, o którym mowa w art. 2.

Art. 7. 1. Decyzje w sprawie świadczenia honorowego sporządzone z wykorzystaniem systemu teleinformatycznego mogą zamiast podpisu zawierać nadruk imienia i nazwiska wraz ze stanowiskiem służbowym osoby upoważnionej do ich wydania.

2. Od decyzji w sprawie świadczenia honorowego stronie przysługuje prawo do wniesienia do organu, który wydał decyzję, wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy na zasadach dotyczących decyzji wydanej w pierwszej instancji przez ministra. Do wniosku stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące odwołań od decyzji, określone w ustawie z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2024 r. poz. 572).

3. W przypadku decyzji w sprawie świadczenia honorowego wydanych przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych wniosków, o którym mowa w ust. 2, składa się do Prezesa Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

Art. 8. 1. Dla celów podatku dochodowego od osób fizycznych świadczenie honorowe stanowi świadczenie, o którym mowa w art. 12 ust. 7 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych.

2. Do kwoty świadczenia honorowego stosuje się odpowiednio art. 66 ust. 1 pkt 16, art. 81 ust. 8 pkt 2, art. 83 ust. 1 i art. 85 ust. 9–11 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 146 i 858).

Art. 9. W sprawach nieuregulowanych w niniejszej ustawie stosuje się przepisy:

- 1) ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników;
- 2) ustawy z dnia 10 grudnia 1993 r. o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin, z wyjątkiem art. 46 tej ustawy;
- 3) ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Straży Marszałkowskiej, Służby Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Celno-Skarbowej i Służby Więziennej oraz ich rodzin, z wyjątkiem art. 47 tej ustawy;
- 4) ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. – Prawo o ustroju sądów wojskowych;
- 5) ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, z wyjątkiem art. 136 tej ustawy;
- 6) ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych;

- 7) ustawy z dnia 28 stycznia 2016 r. – Prawo o prokuraturze;
- 8) ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym.

Art. 10. 1. Świadczenie honorowe oraz koszty obsługi jego wypłaty są finansowane z budżetu państwa.

2. Koszty obsługi, o których mowa w ust. 1, wynoszą 0,1 % kwoty wypłaconych świadczeń honorowych.

Art. 11. 1. Organy wypłacające świadczenia, o których mowa w art. 2, i organ, o którym mowa w art. 3 ust. 2, są uprawnione do pozyskiwania i przetwarzania danych osobowych w zakresie niezbędnym do przyznawania prawa do świadczenia honorowego oraz wypłacania tego świadczenia.

2. Zabezpieczenia przetwarzania danych osobowych przez organy wypłacające świadczenia, o których mowa w art. 2, i organ, o którym mowa w art. 3 ust. 2, polegają co najmniej na:

- 1) dopuszczeniu do przetwarzania danych osobowych wyłącznie osób posiadających pisemne upoważnienie wydane przez administratora danych;
- 2) pisemnym zobowiązaniu osób upoważnionych do przetwarzania danych osobowych do zachowania ich poufności.

Art. 12. W ustawie z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1251, 1429 i 1672 oraz z 2024 r. poz. 834, 858 i 1243) w art. 139 w ust. 1 po pkt 2d dodaje się pkt 2e w brzmieniu:

„2e) kwoty nienależnie pobranego świadczenia honorowego z tytułu ukończenia 100 lat życia, o którym mowa w ustawie z dnia 18 października 2024 r. o świadczeniu honorowym z tytułu ukończenia 100 lat życia (Dz. U. poz. ...);”.

Art. 13. W ustawie z dnia 26 lipca 2024 r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1243) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 1 w pkt 2 w art. 95a w ust. 10 pkt 3 otrzymuje brzmienie:
„3) świadczenia honorowego z tytułu ukończenia 100 lat życia, o którym mowa w ustawie z dnia 18 października 2024 r. o świadczeniu honorowym z tytułu ukończenia 100 lat życia (Dz. U. poz. ...).”;

2) w art. 3 w pkt 2 w art. 33a w ust. 9 pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) świadczenia honorowego z tytułu ukończenia 100 lat życia, o którym mowa w ustawie z dnia 18 października 2024 r. o świadczeniu honorowym z tytułu ukończenia 100 lat życia (Dz. U. poz. ...).”;

Art. 14. 1. Z dniem wejścia w życie niniejszej ustawy świadczenie z tytułu ukończenia 100 lat życia przyznane przed tym dniem staje się z mocy ustawy świadczeniem honorowym, które jest wypłacane przez organ dotychczasowy i przysługuje w wysokości, o której mowa w art. 4 ust. 1.

2. W sprawach o świadczenia z tytułu ukończenia 100 lat życia wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy niniejszej ustawy.

Art. 15. Osobom, które przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy ukończyły 100 lat życia i na dzień 31 grudnia 2024 r. mają prawo do świadczenia, o którym mowa w art. 2, przyznaje się z urzędu świadczenie honorowe od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 16. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2025 r.

MARSZAŁEK SEJMU

/ – / Szymon Hołownia